

DE TIJD

12:08 - 29 november 2011

Geloofwaardig en politiek houdbaar, maar precair

Deze begroting is politiek verteerbaar bij gelijkblijvende omstandigheden, en dat is net het probleem.

Door Pascal Delwit, politicoloog aan de Universit  Libre de Bruxelles (ULB).

De begroting die formateur Elio Di Rupo zondag heeft voorgesteld, beantwoordt aan drie vereisten.

De eerste, en we hebben afgelopen week gezien hoe moeilijk dat wel is, is een compromis bereiken tussen politieke partijen waarvan verwacht wordt dat ze de parlementaire meerderheid zullen hebben, maar die zeer verschillen in de gevoeligheden.

De tweede vereiste is om aan de buitenwereld - Europa, ratingbureaus - te tonen dat België zijn wegenkaart goed volgt op het pad naar het begrotingsevenwicht in 2015. Met andere woorden: een begrotingstekort van 2,8 procent in 2012.

De derde vereiste is dat België de overheidsfinanci  saneert zonder de consumptie, de economische groei, de tewerkstelling en dus de belastingontvangsten, te veel te treffen.

Dat gezegd zijnde is de oefening verder dan de begroting van volgend jaar veel ruimer, want het ontwerp dat de zes partijen hebben onderhandeld bevat structurele hervormingen voor de arbeidsmarkt en het loopbaaneinde. Dat hervormingsplan zal slechts geleidelijk een economische, financiële en budgettaire impact hebben, maar belooft effecten voor de jaren en decennia die komen.

VOLGENS HET BOEKJE

De reacties uit sociale en politieke hoek hebben trouwens minder betrekking op de begroting 2012 dan op die structurele hervormingen. Voor de begroting is de oefening gewoon volgens het boekje gebeurd, waarbij men - rekening houdend met de voornoemde vereisten - post na post heeft overlopen om alle mogelijke uitgavenverminderingen of potentiële inkomsten te bekijken. Om aan 11,3 miljard te komen was er weinig andere keuze.

Over de hervormingen zijn de meningen meer verdeeld. De gulden middenweg stemt niemand tevreden. De vakbonden protesteren tegen de hertekening van de arbeidsmarkt en de eindeloopbaan, terwijl de werkgevers en de N-VA de projecten maar minnetjes vinden en af willen van de index, zwaaiend met de nogal vage vierde aanbeveling van de Europese Raad van juli: 'de nodige maatregelen nemen om in samenspraak met de sociale partners en conform de nationale geplogenheden, het systeem van onderhandelen en indexeren van de lonen te hervormen, opdat de loonstijgingen de evolutie van de arbeidsproductiviteit en van de competitiviteit beter zouden weerspiegelen.'

Kortom, niemand is echt enthousiast. Maar kon het anders? De kwestie ligt nu grotendeels elders: zal dat volstaan? De eurozone is buitengewoon fragiel en raakt alle lidstaten en zelfs de wereldeconomie. De hamvraag is welke richting het zal uitgaan. Nieuwe middelpuntvliedende krachten in de eurozone zullen de obligatierentes verder doen stijgen, de schuldenlast verzwaren en de groei fnuiken. Een middelpuntzoekende ontwikkeling in de eurozone zal echter bijdragen tot het omgekeerde.

CRUCIAAL

Dat alternatief is cruciaal om de overheidsfinanci  gezond te maken en voor het lot van de nieuwe regering. Een verslechtering van de situatie, die noopt tot een ernstige budgettaire bijsturing, zou de coalitiepartijen voor onmogelijke keuzes plaatsen: een nieuwe vermindering van de uitgaven is onverdedigbaar voor de socialisten die al onder de voet worden gelopen door de vakbonden; nieuwe belastingen zijn niet te rechtvaardigen voor de liberale partijen.

Bij gelijkblijvende omstandigheden is de begroting geloofwaardig en politiek houdbaar, al liggen er misschien electo-

rale sancties op de loer. Maar als de economie verzandt in een nulgroei of een inkrimping terwijl de Duitse bondskanselier Angela Merkel koppig blijft weigeren de Europese Centrale Bank extra bevoegdheden te geven die in verhouding staan tot de economische en financiële toestand, zou dat wel eens de bovenhand kunnen halen op het zeer precaire evenwicht dat de zes partijen van de toekomstige meerderheid hebben bereikt.

Copyright © De Tijd